

Aynanın ığlığını BIZEBAN bağırır. Ve ayna bıçağın saplandığı yerden kanamaya başlar... ŞEHİRİYAR, rahatlanan durgunluğu içinde köle mezarlığındaki yangına doğru oturur... Derinlerden gelen bir uğultu, git gide artan bir yer sarsıntısına dönüşür... Oysa hiç kimse kıpırdamaz...)

ŞEHİRİYAR : (Mırıldanarak) Artık son çekmeceyi açabilirsin ey Şehrazat!.. (ŞEHRAZAT, BIZEBAN'a bakar... BIZEBAN, anahtarı istediğini anlar. Anahtar destesinden bir anahtar koparır dişleriyle ve ŞEHRAZAT'a atar... ŞEHRAZAT, anahtarı alır ve son çekmececin yanına gelir, çekmeceyi açar... ÇEKMECE BOŞTUR... ŞEHRAZAT'ın şaşkınlığıyla birlikte ŞEHİRİYAR'ın kahkahası duyulur... Kahkaha git gide bir delirium ığlığına dönüşmeye başlar... Yer sarsıntılarının yükselişi, defter mezarlığındaki yangının ırpınışına karışır... Sahne yeniden bir masal karanlığına bürünür... Onlar ermiş sonsuzluğa...)

Eylül 1994, 11 Kasım 1996

TURGAY NAR

KUYU

(Oyun / Tek Perde)

KİŞİLER:

1. OĞUL
2. OĞUL
- ANNE

(Gece...

Ay ışığından bir boşluk...

Boşlukta bir balta, ağır bir ürpertiyle sallanmaktadır...

Issızlık...

Kaçsamış bir yüz, sessizce dolaşır ve boşluktaki suskun baltayı algılar, ona doğru ağır ağır devinir...

Baltaya ikircikli bir dokunma isteği...

Yüzde boşluğa düşüş...

Balta, eller ve yüz...

Ve dokunmayla birlikte, tümünden bir yok oluş!..

Sahne, nesnesiz bir karanlığa bürünür...

Karanlıkta eskimiş bir kuyu çığırının ürktücü sesi duyulur...

Yılgı ve çürümüşlük...

Sahne yeniden görselleşir...)

1

Sanrılar

1. OĞUL : Yok, yok işte!.. Günlerdir aynı şeyi yapıyoruz... Sürekli... Suyun olmadığını ikimiz de biliyoruz... Artık hiçbir şeyden yakınmayacağım... Bıktım, yakınmaktan bile bıktım!..
2. OĞUL : (Kuyunun arkasından seslenir) Ne söylenip duruyorsun kendi kendine?..
1. OĞUL : Ne çabuk uyandın?
2. OĞUL : Hiç uyumadım ki...
1. OĞUL : Gören de seni bin yıldır uyuyorsun sanacak...
2. OĞUL : Sanki bin yıldır aynı gecenin içindeyiz...
1. OĞUL : Bir biz mi taşıyacağız bunca karanlığın ağırlığını?!..
2. OĞUL : İnsanoğlunun gözleri çabuk alışıyor...
1. OĞUL : Ruhumuzun alıştığı gibi...

2. OĞUL : Ne kadar zamandır buradayız?
1. OĞUL : Allah bilir...
2. OĞUL : Doğduğumuzdan bugüne...
1. OĞUL : Öyleyse, nasıl bilebiliriz ki?..
2. OĞUL : Ne önemi var?
1. OĞUL : Evet, doğru söylüyorsun... Önemli olan işi tamamlayıp, bir an önce sağ salim teslim etmek...
2. OĞUL : Benim pek umudum yok, Allah da bilir ya...
1. OĞUL : Ne çabuk usandın? Artık vazgeçemeyiz... Sence bu kuyuyu neden temizletiyorlar bize?
2. OĞUL : Bilmem!.. Belki de su kuyusu yapacaklar...
1. OĞUL : Daha neler... Kentin göbeğinde bir su kuyusu... Kent sakinleri gelip buradan su çekecekler, öyle mi?!.. Başka bir şey bulamadım mı?..
2. OĞUL : Eee, şeyy!.. Belki de...
1. OĞUL : Lağım çukuru deme sakın!..
2. OĞUL : Belki de SÖZ kuyusu... Evet, evêt SÖZ kuyusuna dönüştürmek istiyorlar... İnsanların duymak isteyip de bir türlü duyamadıkları Sözleri, gelip kuyuya bağırmaları, sonra da...
1. OĞUL : Saçmalama!.. Kimse bu kadar ayrıntıya katlanamaz... Ama, ama içimde, başlangıçtan şimdiye sanki, sanki bir su arayışı var...
2. OĞUL : Bize yalnızca, kuyunun dibindeki balığı temizlememiz söylendi... Ötesinden bize ne?!..
1. OĞUL : Haklısın, bizi ilgilendirmez...
2. OĞUL : İlgilendirmez tabii ki...
1. OĞUL : Biz paramıza bakalım...
2. OĞUL : İş bitene kadar kuyunun tadını çıkaralım...
1. OĞUL : Kuyunun tadını çıkaralım... (Sessizlik.)
2. OĞUL : Sen hiç aynadan bir odaya kapatıldın mı?!..
1. OĞUL : Birazdan sabah olacak...
2. OĞUL : Aynadan bir odaya kapatıldın mı, dedim!..
1. OĞUL : Gene saçmalayıp, aklımı karıştıрма!..
2. OĞUL : Beni kapatmışlar...
1. OĞUL : Ne?!..
2. OĞUL : (Saklıdan bir kitap çıkartır) Bak, bak burada yazıyor, işte...

1. OĞUL : Nerede buldun o kitabı?!..
2. OĞUL : Kuyunun dibinde...
1. OĞUL : Kuyunun dibinde mi?!..
2. OĞUL : Evet... Balçıkla kaplıydı...
1. OĞUL : Nasıl çürümemiş bugüne kadar?.. Yazılar olduğu gibi duruyor... İslanmamış bile... Tövbe yarabbim!..
2. OĞUL : Peki, sana bir şey sorayım... Sen neden burdasın, ha?..
1. OĞUL : Bilmem...
2. OĞUL : Bilemezsin zaten... İşte bu da onun gibi bir şey... Sen anlamazsın... Bak ne diyor burada...
1. OĞUL : Kimin için?
2. OĞUL : Sanki, bizi anlatıyor...
1. OĞUL : Oku!.. Sessizce... Ne diyor?!..
2. OĞUL : Zaman gövdemizde taş kesilecek!..
1. OĞUL : O kitabın bizi bilmesine imkân yok!..
2. OĞUL : Hâlâ inanmıyorsun, anlaşılın...
1. OĞUL : Bilinmeyene seslenmek gibi... Hem, hem sen okuma yazma da bilmediğin halde, nasıl okuyorsun o kitabı?
2. OĞUL : Bilseydim okuyamazdım...
1. OĞUL : Demek zaman gövdemizde taş kesilecek...
2. OĞUL : Evet, tıpkı böyle... (Kuyuya seslenir) Hişt!.. Hişt!..
1. OĞUL : Biliyor musun, insanın en iyi dostu kuyulardır... (Ses, kuyuda yankı yapar: "Hişt!..", "Hişt!.."...) İşte, bunun gibi... Şöyle kendine göre bir kuyun olacak, oturacaksın başına, kendine söylenmesini beklediğin bütün güzel, çekici ve bildiğin bütün baştan çıkarıcı, kışkırtıcı sözleri kuyunun kalbine sesleneceksin... Sonra da oturup...
2. OĞUL : Bekleyeceksin...
1. OĞUL : Birkaç saniye de olsa...
2. OĞUL : Kuyudan yansiyacak SÖZ'ü beklemek...
1. OĞUL : İçimde tuhaf bir ürperti var!..
2. OĞUL : Benim de!..
1. OĞUL : Neden öyle bakıyorsun?!..

2. OĞUL : Kitabı tümüyle okumadım!.. Korkuyorum!..
1. OĞUL : Bu kitap hikâyesi, pek inandırıcı gelmedi bana...
2. OĞUL : Ne yani, yalan mı söylüyoruz?!..
1. OĞUL : Evet, yalan söylüyorsun!..
2. OĞUL : Kendin bak o zaman!..
1. OĞUL : Tutma üstüme doğru!..
2. OĞUL : Sen de korkuyorsun...
1. OĞUL : Ne geçmiş, ne de gelecek ilgilendiriyor beni!..
2. OĞUL : Zaten senin geleceğin olmayacak ki... Ama geçmişin...
1. OĞUL : Ne varmış geçmişimde?!..
2. OĞUL : İnsanın geçmişi yalanlar üzerine kurulu olabilir, ama geleceği hiçbir yalanın üzerine kurulu olamaz...
1. OĞUL : Ne demek istiyorsun?!..
2. OĞUL : Annem ikimizi de çok severdi...
1. OĞUL : Annemizi karıştırma şimdi!.. Lafı dönüp do-laştırıp bir yerlere çekmeye çalışıyorsun!..
2. OĞUL : Her zaman yalan konuştun!..
1. OĞUL : Birbirimizi suçlayıp durmayalım...
2. OĞUL : Suçlamak değil, yargılamak istiyorum yalnızca!..
1. OĞUL : Sen beni yargılayamazsın!..
2. OĞUL : Ben yargılamazsam, içindeki taşlaşan zaman seni yargılar...
1. OĞUL : Birazdan sabah olacak... Hazırlansan iyi edersin... Boş laflarla... Bir sigara ver!..
2. OĞUL : Kalmamış... (*Sessizlik*) Biz birbirimizi biliriz...
1. OĞUL : Öyleyse ne diye konuşup dururuz ki?..
2. OĞUL : Bir kuyuya seslenmek gibi... Yansıyacak söz-leri önceden biliriz, ama gene de bize büyük zevk verir...
1. OĞUL : Buraya, bu kuyunun kursağına bağlanıp kal-dık...
2. OĞUL : Git istiyorsan!..
1. OĞUL : Nereye gidebilirim ki?...
2. OĞUL : İt gibi sürünüyoruz...
1. OĞUL : Allaha şükür elimiz iş tutuyor da...

2. OĞUL : Hadi bugün tutuyor, yarın ne yapacağız?..
1. OĞUL : Çocuklarımız büyüyor... Biri bakmazsa öbü-rü bakar...
2. OĞUL : Biz ne kadar baktık ki annemize?...
1. OĞUL : Ben yapacağımı yaptım...
2. OĞUL : Ne yaptın?!..
1. OĞUL : Daha ne yapacağım? O seni benden daha çok seviyordu...
2. OĞUL : Seni de seviyordu...
1. OĞUL : İkimizi ayrı tuttu her zaman...
2. OĞUL : Bunları ne diye konuşuyoruz?
1. OĞUL : Sen deşiyorsun...
2. OĞUL : Babam ve sen, ona çok çektirdiniz.
1. OĞUL : Daha dün bu lafların yüzünden birbirimizi yedik... Hâlâ...
2. OĞUL : Peki hiç utanmadın mı?!..
1. OĞUL : Neden?!..
2. OĞUL : Nasıl nefsin uyandı?!..
1. OĞUL : Ben gidip sıcak ekmek alayım... Fırınlara ek-mek çıkarmaya başlamıştır...
2. OĞUL : Fırıncı İbrahim'e bile borcumuzu ödeyeme-dik...
1. OĞUL : Ne borcu?
2. OĞUL : Babamdan kalan bir borç...
1. OĞUL : Haberim yok... Ne kadar?
2. OĞUL : Üç ekmeğin parası...
1. OĞUL : Babam öleli beş yıl oldu nerdeyse... Ne diye ödenmedi o borç?!..
2. OĞUL : Babam ölmeden bir iki gün önceydi... Hasta yatıyordu... Acılar gövdesinde kabuk bağla-mıştı... Beni çağırdı yanına... Bilirsin pek haz etmezdi benden... Ne diyecek diye merak et-miştim...
1. OĞUL : Çok da gururlu adamdı ha... Ölse bir yu-dum su istemezdi kimseden... Neyse... Eee?...
2. OĞUL : Bunu ilk kez burada anlatıyorum... Gene ge-cenin bu saatleriydi. Dedi ki bana: "Oğul, ca-nım sıcak ekmek istiyor... İbrahim'in fırını

açılmıştır bu saatte... babam ekmek istedi de, parasını sonra veririz..." Gittim. Gece kar yağıyor, soğuktan elim ayağım kesildi... Kurtlar, kapılara kadar inmişler... Neyse... Aldım, geldim ekmeği... O karda, kıyamette odun yok, kömür yok...

1. OĞUL : Ben İran'daydım... Yoktum herhal...
2. OĞUL : Ekmeği getirdim... Sıcak, ateş gibi ekmeği yarıp gövdesini kaplayan yaralarına basmamı söyledi... Yaraları kurtlanmıştı...
1. OĞUL : Ne faydası olacak sıcak ekmeğin?..
2. OĞUL : Güya, yaraların dehlizlerindeki kurtçuklar, ekmeğin kokusuyla dışarı çıkıyorlar... Babam da rahatlıyor... Ben bilmiyordum... Anneme yaptırmış bir iki kez...
1. OĞUL : Ne diye anlatıyorsun bunları pislik hêrif?!.. Yaptıklarının günahını çekti... Geberdi de millet kurtuldu... Onun yüzünden acı çekmeyen kalmadı... Elini neye sürseydi, kezzap olup yakıyordu... Annemden önceki karısını nasıl oyun edip de kerhaneye düşürmüş...
2. OĞUL : Nerden duydun?!..
1. OĞUL : Annem söylemişti...
2. OĞUL : Sen sanki çok mu temizsin?!..
1. OĞUL : Sonra ne yaptın?
2. OĞUL : Ne yapacağım?!.. Artık dayanamayacağımı, kendisini uykudayken öldürmemi söyledi...
1. OĞUL : Ulan, insan gene de acıyor be!.. Ee, sen ne dedin?!..
2. OĞUL : Bir şey demedim... Yaptım!..
1. OĞUL : Ne?!..
(Derin ve alabildiğine ürkütücü bir sessizlik.)
2. OĞUL : Zor olmadı... Zaten bir tabuttan farkı kalmamıştı...
1. OĞUL : Sonra?
2. OĞUL : Sonrası bildik hikâye...
1. OĞUL : Peki neden sakladın benden?
2. OĞUL : Ne diye söyleyeyim ki? Olmuş bitmiş bir şey...

1. OĞUL : Peki şimdi niye anlatıyorsun?
2. OĞUL : Çünkü hiçbir şeyin önemi kalmadı artık...
1. OĞUL : Önemsiz olan ne?
2. OĞUL : Her şey... Al işte şu kuyu... Bizden, ikimizden ne farkı var... Birileri habire kazıyor bizi... Birileri, derinlere indikçe balçıkla kaplanan yüreğimizi buluyor... Tanrı, belki de bizi, bir kuyu suyu olarak yarattı... Ama farkında değiliz...
1. OĞUL : Biz bir balçık bile olamayız, kaldı ki kuyu suyu... İkimizin de doğumuna tanıklık edecek kimse kalmadı...
2. OĞUL : Ölümümüze de olmayacak!.. Bir günahı şeytan halkası gibi geçirdiler boynumuza, taşıyıp duruyoruz... Peki sen annemizi neden öldürdün, ha?!..
1. OĞUL : Ne diye öldüreyim?!.. Annemizi ben öldürmedim!..
2. OĞUL : Ama babam da öldürmedi...
1. OĞUL : Her insanı kendi yüreği öldürür...
2. OĞUL : Annemiz ne günah işledi ki?..
1. OĞUL : Bizi doğurdu...
2. OĞUL : Evet, bizi doğurdu... Bunun için mi yargılayıp öldürdün?
1. OĞUL : Yargılamadım...
2. OĞUL : Yargılamadan nasıl öldürürsün?!..
1. OĞUL : Benim zaten yargılama hakkım yoktu ki... İnsanı yargılayan yalnızca Tanrı'dır...
2. OĞUL : Yani şimdi sen, yalnızca Tanrı'ya cellatlık mı yaptın?
1. OĞUL : Benim onunla bir alıp veremediğim yok!.. Annem, ruhumuzun çığlıklarla deşildiği bir dünyaya getirdi bizi... Bu doğumun kefaretinin birinin ödemesi gerekiyordu...
2. OĞUL : Sanki dünya yalnızca ikimizi bekliyordu... Elinde kurban bıçağı ve ölümcül bir sükunetle... Ama sen hâlâ inkâr ediyorsun...
1. OĞUL : Gene söylüyorum, ben öldürmedim annemizi...

2. OĞUL : Annemiz ve babamız bizi dünyaya getirirken kendi cellatlarını doğurduklarının farkında mıydılar?
1. OĞUL : İkimizin dünyaya düşen sıcak gövdeleri, birer cinayet şebekesine dönüştü gittikçe...
2. OĞUL : Haklı ya da haksız bir cinayet şebekesine...
1. OĞUL : Evet, neden üstüme geldiğini hâlâ anlayamıyorum...
2. OĞUL : Haklı nedeni de olsa cinayet işlenir mi?..
1. OĞUL : Evet!..
2. OĞUL : Ya senin cinayetin?!..
1. OĞUL : Annemizi ben öldürmedim!.. Ben yalnızca...
2. OĞUL : Yardım mı ettin?!.. Gerçi sen cinayet için de olsa kimseye yardım edecek kadar iyilik seven biri değilsin ya...
1. OĞUL : Neden kavga ediyorsun benimle?.. Bugüne kadar bunları hiç konuşmamıştık, hiçbirini yüzleşmemiştik... Neden şimdi?!
2. OĞUL : Birazdan sabah olacağını sen söylemiştin...
1. OĞUL : Bu kuyudaki işimiz sence kaç güne kadar biter, ha?..
2. OĞUL : Lafı değiştirme!..
1. OĞUL : Cehenneme kadar yolun var!.. Asıl, asıl sen öldürdün, sen öldürdün annemizi!.. (Ağlar.)
2. OĞUL : (İçten bir sevecenlikle) Boşver... Tamam, tamam...
1. OĞUL : Bütün bunların sorumlusu...
2. OĞUL : Sen de biliyorsun ki babamız...
1. OĞUL : Neden öyleyse üstüme düşünüyorsun?!.. Ben ne kadar suçluysam, bunu bilenler de o kadar suçludur!.. Hatta sen, sen bile!..
2. OĞUL : Beni ilgilendiren cinayet değil...
1. OĞUL : Ne, ne peki?!..
2. OĞUL : Cinayet sonrası!..
1. OĞUL : Allah rızası için, bırakalım artık bu konuşmayı... Yeter artık!.. Birbirimizi kanatmaktan başka bir işe yaramıyor... Nerden çıkardık bunları şimdi?!.. Bak, ne güzel birlikte çalışıyoruz... Çocuklarımıza bir lokma rızkın pe-

- şindeyiz... Onlar büyüyecek, bize yetişecekler... Şunun şurasında bir iş bulduk, çalışıyoruz işte... Zaten bize olan oluyor, bir de böyle anlamsız sözlerle... Olan olmuş, biten bitmiş... Geçmişini deşip durmakta ne yarar var?..
2. OĞUL : Kitap benden söz ediyor...
1. OĞUL : Ne önemi var? Kitabın adı ne?
2. OĞUL : "Sanrılar Kitabı"...
1. OĞUL : "Sanrılar Kitabı" mı?!..
2. OĞUL : Ya öyle... İstersen geri kalan sayfaları da sen oku...
1. OĞUL : Ben it baytarı değilim, istemem!.. Sen niye devam etmiyorsun?!..
2. OĞUL : Korkuyorum!..
1. OĞUL : Neden korktuğunu hâlâ söylemedin...
2. OĞUL : Bir cinayet defterine dönüşmesinden...
1. OĞUL : Bir ihanet defterine dönüşmesinden daha iyidir...
2. OĞUL : Belki de...
1. OĞUL : Annemizin saçlarını anımsıyor musun?..
2. OĞUL : Elbette... Gece gibi güzeldi...
1. OĞUL : Gece güzel midir sence?
2. OĞUL : Sabahı beklemek kadar güzel...
1. OĞUL : Annemizin saçları da sabahı beklemek kadar güzeldi...
2. OĞUL : Onu hiçbir zaman göremeyeceğiz...
1. OĞUL : Bakışları... Şu kuyu kadar derin ve hüznü... lüydü...
2. OĞUL : Bir hüznü kuyusu...
1. OĞUL : Dipsiz bir yalnızlık...
2. OĞUL : Ve bir balçık denizi kadar kederli...
1. OĞUL : Ama yüreği sonsuz bir erguvan bahçesiydi annemizin...
2. OĞUL : Sonsuz bir erguvan bahçesi...
1. OĞUL : Kitabın ilk sözü de böyle başlıyor...
2. OĞUL : Yoksa, yoksa bu kitap... Bu kitap biz olmayalım!..
1. OĞUL : Bilmem... Kitabı bulup getiren sensin...
2. OĞUL : (Mirıldanır) Kendimizi bulup getiren...

1. OĞUL : Annemizi de bulabilme şansımız olsaydı...
2. OĞUL : Öldüğü halde...
1. OĞUL : Evet, öldüğü halde... Çıkıp gelse, ya da elinde tuttuğun o kitabı bulur gibi...
2. OĞUL : Bir kuyunun balçığında...
1. OĞUL : Bir kitap bulur gibi, şaşırtıcı...
2. OĞUL : Gün ağarmaya başladı...
1. OĞUL : Kuyuya inme vakti geldi...
2. OĞUL : Hani sen ekmek getirmeye gidecektin fırına?..
1. OĞUL : Ne bileyim ben?!.. Akıl mı bıraktın?..
2. OĞUL : Çabuk dön... Bak bende de Sana Yağı var... Biraz da otlu peynir...
1. OĞUL : Ulan iyi ki hamile falan değilim... Öyle bir anlatıyorsun ki, sanki nedir!..
2. OĞUL : Allah kimseyi aç bırakmasın... Can düşmanım bile olsa, doyurup öyle öldürürüm...
1. OĞUL : Vazgeçtim... Gitmiyorum...
2. OĞUL : Bütün gün aç çalışılmaz... Sen bilirsin... Ben dayanırım nasılsa...
1. OĞUL : Neden Fırıncı İbrahim'e olan borcu sen ödemedin?!..
2. OĞUL : Neden ödeyeyim?!..
1. OĞUL : Bir iki ekmek parası, kerameti ne? Ödesen ne olurdu?!..
2. OĞUL : Öderdim ödemesine ama mesele o değil?..
1. OĞUL : Ne peki?
2. OĞUL : Borç ve ölüm... Miktarı önemli değil... Yeter ki ikisi bir araya gelsin...
1. OĞUL : Kime ne bundan? Senin baban ölüyor, üç ekmek borcuyla... Ne olmuş yani?!..
2. OĞUL : Onu ızdıraplarından kurtarmak için, ölüm arzusunu kabul ettim, yerine getirdim... Sevmediğim halde, daha çok acı çekmesini istediğim halde... Hadi gene babamdır dedim... Kurtulsun dünyanın işkencesinden... Ama o, helal etmedi bana, babalık hakkını... Ne yaptım sa söyletmedim onu öldürürken... Hem kendisini öldürüp, acılarından kurtarmamı is-

tedi ve elimi kirletti; hem de yüzüme baba katiliymişim gibi bakıyordu ölürlen!.. Allahım!.. Allahım!..

1. OĞUL : Şimdi mezarında çekiyordur!.. Ama annemiz öyle miydi ha?...
2. OĞUL : Annemizi bu kadar seviyor muydun?..
1. OĞUL : Neden sordun? Kim annesini sevmez ki?!..
2. OĞUL : Bilmem... Kimin kime düşmanlığı belli değil...
1. OĞUL : Geçmiş fazla deşmeyeceksin... Bu kuyu gibi, sen kazdıkça o balçığını kusar... Bak, kaç gündün beridir buradayız... Boktan bir kuyuyu kazmaya geldik... Habire kendimizi kazıp duruyoruz... Ama kazdıkça da bir belirsizlik girdabına, bir kaosa sürükleniyoruz. Kimin kime, neden hesap sorduğu, biz deştikçe daha da körleşiyor... İkimiz de bu iki insandan nefret etmiş olabiliriz... Bu artık neyi değiştirir?.. Onlar, annemizle babamız, bir daha geri dönecek mi? Bak şurdan bir ekmek almaya bile gidemiyoruz... İkimizi nüfusa bile kaydettirmediler. Hiç değilse, iki kardeş, biz ikimiz bir birimize karşı günaha girmeyelim... Yarın Allah'ın huzurunda nasıl can veririz? Bizi öldürebilecek oğullarımız bile olsa... Yıllardır sendeki sıkıntıyı seziyordum... Bir kitap buldun, ve getirip kardeşliğimizin başucuna koydun... Şimdi o kitabı istesen de kaldıramazsın oradan... Artık ikimizin ruhu da, tıpkı babamızın, annemizin toprakta eriyen bedenleri gibi çürümeye başladı... O kitap bize gönderildi, yalnızca ikimize... Vicdanımızla iman etmemiz isteniyor bizden... Ama biz onları çoktan yitirdik belki de... Ananın oğula, babanın anaya, kardeşin kardeşe düşman olduğu bir kuyunun içindeyiz... Ve birilerinin adına o kuyuyu temizlemeye çalışıyoruz... Ama dışarıya çektiğimiz her kovada ruhumuzun çürüyen etlerini attığımızın farkında değiliz...

Seni anlıyorum kardeşim... Babamızı öldürmekle iyi yaptın... Ama ben annemizi öldürmedim... Eğer onu söylemeye çalışıyorsan, zaten buna hakkın da yok... Sen babamı öldürdün, ben de senin anneni öldürdüm... İki-si de ikimizin olduğu halde... Ama bunların artık bir önemi yok... Biz onlardan ne diye nefret eder olduk? Hiç düşündün mü bir?.. Düşünmedin değil mi?.. En iyisini yaptın, ne diye düşünenecekmişsin ki?!.. Onlar düşünmemizi istemiyorlardı ki!.. Onlar şeylerinin keyfine bizi dünyaya getirmediler mi? Getirdiler de n'oldu?... İşte, şu kuyunun kursağında ölümümüzü bekliyoruz... Bu kuyunun canı var... Eğil, kulağını ağzına daya, bak!.. Sesler duyacaksın, soluk sesleri!.. Bak, gel göstereyim!.. Eğil şöyle, kokla bak kuyunun içini... Bir insanın ağzı nasıl kokarsa her sabah, öyle kokuyor kuyunun ağzı da... Elindeki kitabı da o gönderdi bize... Kuyu... Günlerdir dinliyor konuşmalarımızı... Senin bana olan kuş-kularını... Bir haksızlık yaptığını o da anladı... Hem, hem öldürdükse öldürdük... Ne var bunda böyle üstünde duracak... Hiç mi cinayet işlenmedi bugüne kadar, hiç mi bundan sonra işlenmeyecek?.. Boş laflar bunlar!.. Biz işimize bakalım... Üstelik bu kuyunun sonunda nereye varacağız kim bilebilir?.. Tıpkı bugün sonsuzluğu gibi... Ve biz hep Tanrı'yı orda sanırız... Onu sonsuzluğun hiçliğine mahkûm ettiğimiz farkına varmadan...

2. OĞUL : Sence ne kadar zamanda kuyunun dibindeki balçığı temizleyebiliriz?..
1. OĞUL : Bilmiyorum!.. Çok da önemli değil... Çalışıyoruz işte...
2. OĞUL : Bu iş için kaç anlaşmıştık o adamlarla...
1. OĞUL : Bilmiyorum... Pazarlığı sen yapmıştın...
2. OĞUL : Ben de unuttum...

Çökelti

(1. OĞUL, kuyunun içindedir; 2. OĞUL, kuyunun dışındadır... ZAMAN, her iki yerde de farklı koşullarda belirsizlikler göstermeli... Kuyu, cam bir fanusu ya da bir laboratuvar tüpünü çağrıştırır... Tel örgü, (DNA. İkili sarmal) – ana rahmi; doğum...)

2. OĞUL : Nasıl aşağıda durum?..
1. OĞUL : Nasıl olacak Allah'ın belası bir kuyu?!.. Dün boşalttık bugün dolmuş...
2. OĞUL : İşimiz iş anlaşılan...
1. OĞUL : Temizlemekle bitmiyor, ilenç kuyusu...
2. OĞUL : Sence bu kuyu kaç yıllıktır?..
1. OĞUL : Ne bileyim be!..
2. OĞUL : Sana da yaşını sorsalar bilmezsin...
1. OĞUL : Sanki sen bilirsin de, Allah'ın heyvosu!..
2. OĞUL : At kafadan bir rakam...
1. OĞUL : Tahminen bin yıl...
2. OĞUL : Ne?!..
1. OĞUL : Kuyunun kuyunun, benim değil...
2. OĞUL : Gerçi bizim için de fark etmez ya...
1. OĞUL : Ne dedin?..
2. OĞUL : Yok bir şey... Elini çabuk tut!..
1. OĞUL : Tamam... Kova doldu çekebilirsin...
2. OĞUL : Bin yıldan beridir, Tanrı'nın bir kulu çıkıp da temizlememiş bu kuyuyu...
1. OĞUL : Piyango bize vurdu... Sanki her şeyi temizlediler de iş kuyuya kaldı...
2. OĞUL : Bu işi niye bize yaptırıyorlar, hâlâ anlamış değilim...
1. OĞUL : Vallahi işi sen tuttun... Sorsaydın adamlara... Hem bizi ne diye seçsinler özellikle... Adam arıyorlardı, biz geldik... Sonra bize ne?..

2. OĞUL : Öyle deme, neye hizmet ettiğimizi bilmeden çalışmak istemiyorum...
1. OĞUL : Kapa çeneni de elini çabuk tut!.. Bilsen de bilmesen de ne fark eder? Sonuçta bir kuyu var, biz de onu temizliyoruz. Bana ne, kaç yıllık olursa olsun!.. Kim temizletirse temizletsin... Sonra da ister su kuyusu yapsınlar, ister bok kuyusu yapsınlar... Belki de bir gözaltı kuyusu olacak kimliksiz cesetlerin atıldığı!..
2. OĞUL : Kovanın içine bir sigara bıraktım... Aşağıda ciğerlerin bayram etsin...
1. OĞUL : Hani sigaran yoktu...
2. OĞUL : Mecbur muyum ulân, sana sigara vermede?!.. Keyfimin kâhyası mısın?..
1. OĞUL : İyi be!.. Biz onca yolu tepip sana sıcak ekmek getirdik değil mi?
2. OĞUL : Sana Yağı'nı sıcak ekmeğin içine basıp peynirin de ırzına geçtiğinde gözlerin bayıla bayıla, böyle demiyordun ama...
1. OĞUL : He yav... Ama iyi gitti, ha... Gene yapalım...
2. OĞUL : Kötü alıştın sen... Ulan lordlar bile yiyemiyor günde üç öğün sıcak ekmek, Sana Yağı...
1. OĞUL : Burası çok soğuk...
2. OĞUL : İdare et...
1. OĞUL : Söylemesi kolay... Saat kaç?..
2. OĞUL : Bilmiyorum...
1. OĞUL : Saatine ne oldu?..
2. OĞUL : Durmuş...
1. OĞUL : Kuyunun dibi de...
2. OĞUL : Ne yapacaksın saatin kaç olduğunu?..
1. OĞUL : Kuyudayım diye zamanı bilmeyecek miyim?..
2. OĞUL : Daha yeni indin kuyuya... Hemen yılmaya başladın... Ben nasıl dayanıyorum sıram gelince?!..
1. OĞUL : İçimde bir sıkıntı var!..
2. OĞUL : Türkü söyle!..
1. OĞUL : Islık çalmak daha iyi!..

2. OĞUL : Korkuyor musun?..
1. OĞUL : Niye sordun?!..
2. OĞUL : Belki bugün kitap bulma sırası sendedir!..
1. OĞUL : Matbaa mı burası be?!..
2. OĞUL : Hayır kuyunun dibi!..
1. OĞUL : Çok soğuk!..
2. OĞUL : Karanlığa alıştığın gibi, soğuğa da alışırsın zamanla!..
1. OĞUL : Ne?!
2. OĞUL : Zamanla alışırsın dedim!..
1. OĞUL : Fırıncı İbrahim'e olan baba borcunu ödedim...
2. OĞUL : Ne?
1. OĞUL : Kovayı boşattınsa gönder!..
2. OĞUL : Hâlâ boşaltmadım!..
1. OĞUL : Ne bekliyorsun?!..
2. OĞUL : Soğuğa iyice alışmanı!.. (*Sessizlik*) Kime sordun da ödedin, ha?!..
1. OĞUL : Sana da iyilik yaramıyor!.. Bitmesini istiyorsan daha hızlı, daha hızlı!..
2. OĞUL : Hiçbir zaman bitmeyecek artık...
1. OĞUL : Ne dedin?!..
2. OĞUL : Yok bir şey!..
1. OĞUL : Ne yapıyorsun yukarıda?
2. OĞUL : Dün bulduğum kitabı okuyorum...
1. OĞUL : Manyak mısın sen?!.. Kitap okunacak zaman mı?!.. Ben burada buz gibi balçığın içinde debeleneyim, beyefendi orada kitap keyfi yap-sın!..
2. OĞUL : Belki seninle ilgili de bir şeyler bulabilirim diye bakıyorum...
1. OĞUL : Ne bulacağını sanıyorsun o deli saçması ki-tapta benimle ilgili, ha?!..
2. OĞUL : Bilmem... Belki de hiçbir şey bulamam... O da önemli...
1. OĞUL : Sen delirdin tamam mı!.. Babamın ölümünden sonra iyice kafayı yedin sen!.. Çürüyeceğiz burada!..
2. OĞUL : Çürüyecek neremiz kaldı?

1. OĞUL : Gene başlama gönder şu kovayı!..
2. OĞUL : Bak, dinle... Ne diyor şurada... "İnsan, ancak kendi düş kuyusunda çürüyüp yok olabilir. Günahları ile sevapları eğer eşitse mutluluğu da hiçbir zaman bulamaz... Bir tercih yapmak zorunda... Ya iyiliği seçmeli, ya da kötülüğü... İyilik gibi kötülük de mutluluk getirebilir insana... Ama ikisinin arası yalnızca bir klostur... Bunu böyle görün ve iman edin..."
1. OĞUL : Şu sigarayı ne zaman göndereceksin?!..
Sen söyledin!.. İçim üşüyor!..
2. OĞUL : Bir tane kalmışmış, onu da ben yaktım!.. Kusura bakma!..
1. OĞUL : Dışarı çıkmak istiyorum!.. (Sessizlik.) Hey orada mısınız?!..
2. OĞUL : Şşşt!.. Gürültü yapma!..
1. OĞUL : Çıkar beni buradan!..
2. OĞUL : Yeraltını uyandıracaksın!..
1. OĞUL : Yeraltından çıkmak istiyorum!..
2. OĞUL : Korkma, zamanı gelince çıkarsın!..
1. OĞUL : Kötülük düşünüyorsun!..
2. OĞUL : Hayır, neden kötülük düşünüyem senin için?.. Biraz dinleniyorum o kadar...
1. OĞUL : Sen benim kardeşimsin... Biz birbirimizden ayrı yapamayız... Seni ne kadar sevdiğimi...
2. OĞUL : Biliyorum, biliyorum... Hiç bilmez olur muyum?!..
1. OĞUL : Daha ne kadar okuyacaksın o kitabı ha?!.. Bak ben burada.
2. OĞUL : Yerin rahat olmalı...
1. OĞUL : Ne rahatı be?!..
2. OĞUL : Yeraltı insanın ruhudur... İnsan kendi ruhunda mutlu olur...
1. OĞUL : Evet, evet!.. Tabii ki, haklısın!..
2. OĞUL : Annemizi de ne kadar sevdiğini biliyorum...
1. OĞUL : Kuyunun dışında bunları konuşmuştuk ya... Gene aynı şeylere başlamayalım!..
2. OĞUL : Kuyunun içi başka, dışı başka... Bak ben burada kitap okurken sen orada üşüyorsun...

1. OĞUL : Evet, evet haklısın!..
2. OĞUL : Kitap bittiğinde seni çıkartırım!..
1. OĞUL : Daha çok kaldı mı?!..
2. OĞUL : Okumaya bağlı!.. Hızlı okursam kaçıracağım şeyler olur diye ağır ağır, sindire sindire okuyorum... Hatta bir paragrafı birkaç kez!..
1. OĞUL : Kitabının da, senin de!..
2. OĞUL : Annemin ölüsüne nasıl tecavüz ettiğini gördüm!..
1. OĞUL : Ne diyorsun sen be!.. Akılını mı kaçırdın sen?..
2. OĞUL : (Gülerek) Kitaptan bir tümce okudum, korkma...
1. OĞUL : Geri gönder o kitabı, tekrar gömelim kuyuya!.. Gazap yağacak üstümüze!..
2. OĞUL : Neden? Rahatsız mı etti seni?!..
1. OĞUL : Onu yazan sapık olmalı!..
2. OĞUL : Belki de, ama...
1. OĞUL : Aması ne?!.. Gönder artık şu kovayı!..
2. OĞUL : Tamam, tamam... Bekle gönderiyorum...
1. OĞUL : Sağ ol, sağ ol... Kardeşim... Şaka yaptığını biliyorum, ama zamanı değil...
2. OĞUL : Biliyordun da ne diye kaygılandın?..
1. OĞUL : Ne bileyim işte, kuyunun dibi çok ürkütücü, sıkıldım!..
2. OĞUL : Ha, yanında bir de emanet gönderiyorum...
1. OĞUL : İnşallah bir ceket falan gönderirsin... Dondum nerdeyse...
(Sessiz bir bekleyişten sonra, ürkütücü bir çıkıkrk sesiyle kova, kuyuya inmeye başlar...)
2. OĞUL : Bu da işine yarayacak...
1. OĞUL : Teşekkür ederim... Ama bu, ama bu kova sana gönderdiğim gibi!.. Boşaltmamışsın!.. Neden balçığı geri gönderiyorsun?!.. Ne demek oluyor şimdi bu?!.. Bu balta da ne?!.. Neden kovaya bir balta koydun ha?!.. Delirdin mi sen?!.. Ne yapıyorsun öyle?!.. (2. OĞUL, kuyuya inmeye başlar...) Sen, sen neden geliyorsun kuyunun içine?!.. İnme, inme aşağıya!.. Bizi kim çıkarta-

2. OĞUL : Çıkacak olan kim ki?!.. Böylesi daha anlamlı!..
(2. OĞUL, kuyuya indikten sonra ipi kuyunun içine çekip düşürür... ANNE, gelip kuyunun başucuna oturur, konuşmaları oyun sonuna kadar sessiz bir hüüzünle dinler...)
1. OĞUL : İkimiz de gebereceğiz burda... Ölümümüzü bile bulamayacaklar!..
2. OĞUL : Bizden sonraki kuyu kazıcılar bulur, merak etme... Karına gösterirler yüzünü...
1. OĞUL : Ne yaptın?!.. Ne yaptın?!.. Allahım!..
2. OĞUL : Aldırma... Annemin ölüsüne tecavüz etmekle aynı şeyi daha önce sen yapmıştın!.. Ben de tanıklığımla, suskunluğumla senin suçuna katılmıştım!.. İnan, böylesi daha anlamlı... Şimdi yeni bir cinayeti paylaşmak yalnızca ikimize kaldı!..
1. OĞUL : Neden, neden ama!..
2. OĞUL : Çünkü babamız ayrı cesareti gösteremedi... Annemden kurtulmak için ikimizi de kullandı... Babam, seni annene karşı düşman yetiştirdi; annem de beni babama karşı... Onların düşmanlığıyla büyüdük... Sonunda ikisinin de ölümü bizim elimizden oldu... Onlar yeryüzünde iki düşman kardeş bıraktı... Sen ve ben... İki amansız, sinsî düşman!.. Şimdi ikimizden biri bu düşmanlığı bitirmeli!..
1. OĞUL : Kardeş kardeşi öldürür mü?!..
2. OĞUL : Öldürür!.. Kardeş kardeşi öldürmeli zaten!.. Bir başkasının elinden ölmektense...
1. OĞUL : Belki yeni bir kitap buluruz!..
2. OĞUL : Artık önemli değil... Yeterince acı çektik... İşkence gördük... Bütün günahlarımızdan arındık böylece...
1. OĞUL : (Ağlayarak) Haklısın... Ben de sanmıştım ki... Demek her şeyi gördün... Neden yaptım?!.. Neden onca intikam duygusunu kazıdılar yüreğimize?!.. İnsan bu kadar alçalır mıydı?!.. Peki, peki şimdi ne olacak?!.. Sen nasıl istiyorsan

2. OĞUL : öyle olsun!.. (Sessizlik.) Hangimiz yapacağız?!..
2. OĞUL : Fark etmez... Sen tercih et!.. Eğer cesaretin varsa, işte balta burda... Hallet, kurtulalım ikimiz de...
1. OĞUL : Neden ikimiz de burada sessizce ölüp gitmiyoruz?!.. Balta günahlık iş, elimizi kana bulamayalım... Nasılsa ikimiz de buradan kurtulamayacağız...
2. OĞUL : Bir süre yaşama mücadelesi vereceğiz... Karnımız acıkacak, susayacağız... Birbirimizin etine, gövdesine, kanına göz dikeceğiz... Tıpkı ruhumuza yaptığımız gibi... Yeni bir düşmanlık başlayacak... Oysa sonuç aynı, biliyorsun... Birimizin önceden gitmesi, bizi mantık işkencesinden kurtaracak... Hem de geçmişten gelen, içimizdeki o intikam duygusu da böylece yerini bulmuş olacak...
1. OĞUL : Zaman, bir çökeltiye dönüşmek üzere...
2. OĞUL : Evet, beynimizde, yüreğimizde amansız bir çökeltiye dönüşmek üzere...
1. OĞUL : Baltayı alabilir miyim?!.. (Sessizlik.)
2. OĞUL : (Vakur bir sesle) Elbette!..
(2. OĞUL, oyunun başlangıcındaki ayışığından baltayı, 1. OĞUL'a sessizce uzatır ve ruhunu bir beden gibi ölüme hazırlar... Kuyunun ağzında oturup konuşmaları acı içinde dinleyen ANNE, kuyunun yanında duran başka bir SU KOVASINI kuyuya sallar... Bir kova oğul kanını çeker, ve acılarından arınmak için başından aşağı döker... Kuyu kabarır... ANNE, daha sonra SANRILAR KİTABI'nı kuyunun içine atar... Ölüm her zaman güzeldir...)

1. Yazım: 14 Ocak 1994
2. Yazım: 18 Ağustos 1996